

Möte den 8:e juni 2015

Hagalundsandan bjöds in för dialog med Torsten Svenonius.

Närvarande på mötet

Torsten Svenonius, ord byggnadsnämnden, Elin Friberg, arkitekt, Kerstin Bergeå, expert på konflikthantering och Andreas Alfredsson, jurist med fokus på företags sociala ansvarstagande.

Introduktion

Vi presenterar oss kort för varandra och tycker alla att det är bra att kunna mötas och föra en dialog. Hagalundsandan tycker det ska bli bra att få svar på frågor som vi har mailat till Torsten i förväg.

Svenonius inleder:

Han förklarar att alla områden i Solna måste tittas på, nu när så många vill bo i Stockholm med grannkommuner. Många vill bo centralt. Att utvecklingen av Haglund ska förbättra inte försämra områdets kvalitéer. Att Hagalund ska bedömas på egna meriter och att han tycker att Hagalundsgatan känns otrevlig och "som en ravin" att gå på och att den bör omvandlas till en stadsgata, med färre parkeringsplatser och mera butiker.

Friberg presenterar i korthet sitt examensarbete:

Hennes examensarbete uttrycker kritik av att Solna stad inte tar tillvara på befintliga lokaler i Hagalund som finns längst Hagalundsgatan. Det ligger aktiva val bakom varför tex Hagalundsgatan just nu inte ser attraktiv ut. Se till de befintliga byggnaderna och hur de skulle kunna liva upp gatan.

Gångbroarna, gårdarna och området i sin helhet bör bevaras och vårdas. Att förvandla Hagalundsgatan till en stadsgata är inte är en bra lösning. Centrum skulle kunna utvecklas där människor rör sig bredvid Willys. Att öppna och renovera skolan skulle skapa sociala bindningar till andra delar av Solna.

Hela strategin har utgått från Hagalund som ett problem vilket är fel. Konstigt att välja en konsult som har en tydlig ideologi vilket alltid leder till en struktur av slutna kvartersstäder. Strategin har också en vag problemformulering och en svag lösning samt en bristande analys av området och dess kvalitéer.

Solna Stad bör vara mer självkritiska t.ex. säger *Strategin* att den utgår från Hagalundsbornas åsikter vilket den inte gör. Har dialogen lyckats och har den varit konstruktiv? Det är en svag punkt att påstå att strategin skulle vara förankrad i Hagalundarnas åsikter. Det som Hagalundsborna uppskattar försvinner i strategin dvs grönområden, använd gångbroar, publika ytor och gårdar och omtyckta förskolor. Strategin tar alltså bort det Hagalundsborna värdesätter och uppskattar.

Frågorna vi bad Svenonius svara på

- **Vi tolkar det så att den fortsatta planeringen nu inte ska vara bunden av den "strukturplan/utvecklingsstrategi" som tidigare tagits fram. Har vi tolkat er rätt? Varför klev ni utanför PBL (plan och byggnadslagen)?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Strategin är en idé och det fortsatta planarbetet kan sedan avlägsna sig och bli något som hamnar långt ifrån den. Inget är ristat i sten. Kanske är det inte bra att sluta kvarteren helt som på förslaget. Kanske räcker det att bygga i någon del av ändarna på gårdarna (bara längst Hagalundsgatan). Vi kommer inte helt befria oss från idén, den är ändå något att ta fasta på.

- **Vad var den starkaste anledningen till att ni valde att inrikta er just på Hagalund?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Inte konstigt att titta just på Hagalund. Huvudutgångspunkten är att förtäta bebyggda områden och bygga bostäder pga bostadsbrist. Många områden där det inte står bostäder. Solna har många utvecklingsområden under lupp på samma gång.

- **Hur prioriteras val av mark? De andra områdena tex där Råsunda, Arenastaden etc stod bor det ju ingen på. Det är stor skillnad att vilja bygga på någons gård.**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Vi måste välja ett område och se varje område för vad det är och fråga sig vad är rätt att göra här? Det har funnits idéer länge om att förbättra Hagalund.

- **Hur kommer ni ta in andra arkitekters, historikers, antropologers, sociologers åsikter om utvecklingen av ett så kulturhistoriskt viktigt område såsom Hagalund?**

(<http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/anlaggning/visaVardering.raa?anlaggninGld=21000001648023&page=vardering&varderingParent=ANLAGGNING>)

Ungefärligt svar från Svenonius:

Under planarbetet tar vi in de vi tycker vi behöver, en slags kunskapsinhämtning. Att belysa olika perspektiv är viktigt. Vi ska titta på olika alternativ.

Fribergs kommentar:

Förslag borde få komma in från olika perspektiv och experter inte bara utgår från byggbolagens syn på området. Det är viktigt att börja utveckla utifrån att Hagalund har kvalitéer, inte med perspektivet att Hagalund är ett dåligt område.

- **Hur kommer ni utreda och ta fasta på Hagalunds kvalitéer?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Självklart ska vi ta utgångspunkt i hur det ser ut idag och titta på styrkor och möjligheter.

- **Var är redovisningen/samanställningen av Hagalundsbornas åsikter om utvecklingsstrategin som ni samlade in under förra året via nätet?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Den ligger kvar på nätet. Det är fritt fram att gå in där och titta.

Kerstins kommentar

Vi upplyser Torsten om att åsikterna inte är 50/50 gällande förslaget som Solna stad vill få det att framstå och att det är bra om Hagalundsbornas åsikter redovisas och sammanställs på ett tydligare sätt och att det visas hur Solna Stad har utgått från dessa åsikter.

- **Hur ser ni på dialog?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Att Solna Stad behöver förbättra samrådsförfarandet som har sina brister.

Andreas kommentar:

Vi tycker att det finns många olika sätt att föra dialog på och att Boverket ger bra med förslag på hur utökad medborgardialog kan gå till och att det är viktigt att Hagalundsbornas åsikter verkligen får betydelse.

- **Hur ser ni på riksantikvarieämbetets uttalande om Hagalund som ett viktigt kulturhistoriskt område?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Det är en fråga för tjänstemän men att det är en av flera faktorer att utgå ifrån. Det har betydelse men det är svårt att säga exakt hur tungt de väger. Vi har ingen våg som säger så här mycket är boendes röst värd, så här tungt väger riksantikvarieämbetets utredning etc. Alla faktorer vägs ihop.

- **Varför så bråttom? Varför ska arbetet öka takten när just detta är som skrevs ovan ett kulturhistoriskt viktigt område?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Det är inte så bråttom men vi vill inte låta det gå i evighet. Det får ta tid.

Kerstins kommentar:

Sådana här stora frågor som berör så många behöver få ta tid.

- **Hur ser Solna stad att de på ett tydligare sätt kan få ut information till boende och hur ser ni till att ni når ut till fler boende när ni nu i framtiden kommer att söka samråd? (fler språk etc?)**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Ena delen är att få ut information på olika håll. Göra det tillgängligt genom olika kanaler. En väsentlig del av Hagalund talar olika språk men det är också bra att sända en signal om att en måste förstå och lära sig svenska.

Fribergs kommentar:

Elin tipsar om att använda de olika föreningar som finns inom exempelvis Ett levande Hagalund. Det är en medborgerlig rättighet att kunna förstå beslut som rör en.

- **Varför ska Solna stad göra principöverenskommelser med företagen som vill bygga och varför har de varit så involverade i Hagalunds tänkta utveckling? De kan ha intressen som inte ligger i linje med hagalundsbornas. Om de skrivs vill vi gärna få ut dem!**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Svenonius har själv inte varit med i den delen. Anders Offerlinds bord. Vad Torsten vet har Solna Stad ännu inte skrivit på några avtal men naturligtvis så kommer de var offentliga efter att de tas i kommunstyrelsen

Andreas kommentar:

Torsten svarade, men vi förstod inte riktigt detta och skickar därför med några kompletterande frågor för att få mer klarhet.

- **Varför valde de som tog fram strategin att också göra ett planförslag så tidigt i processen?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Fråga den som gjort detta, det var ett öppet uppdrag.

- **Varför ställer ni byggande som motkrav till service? Det finns andra sätt att finansiera utvecklingsarbeten med. Solna gick förra året 206 miljoner i överskott och har miljarder på kontot, samt möjlighet att öka de offentliga intäkterna för utvecklingsarbete.**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Grundpoängen är att det ska finnas kundunderlag för att kunna få till en levande stadsgata. Svenonius förstår att vi har bra service i Haglund eftersom vi bor i en stad och har nära till mycket.

Kerstins kommentar:

Vi upplyste att vi aldrig haft så nära till service som nu trots att vi bott i många olika städer. Det enda som varit bättre på andra ställen är närheten till skola. Vi framhöll också att begreppet service bör definieras vad som innefattas i det och att det redovisas hur många det är som vill ha en viss typ av service.

- **Var är hållbarhetstänket och hur implementeras det? Vem ansvar för det i det framtida programarbetet? Barnperspektivet? Funktionsperspektivet?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Det ska göra och tittas på under planprocessen.

- **Har Solna stad undersökt andra närliggande områden att förtäta än redan tätbebyggda Hagalund?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Det jag sa tidigare om att titta på att förtäta där det finns bebyggelse och låta t ex Hagaparken vara är den strategi vi har. Varje exploatering är unik och alla områden bör tittas på.

- **Är Spacescape med på något sätt i den fortsatta planprocessen?**

Ungefärligt svar från Svenonius:

Inte vad jag/Svenonius vet. Solna stad har inga avtal med dem. Sedan kan ju byggbolagen ha det, det är en annan sak.